

РЕШЕНИЕ

№ 21757

гр. София, 24.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав, в
публично заседание на 04.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **2092** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „Изи асет мениджмънт“ АД против заповед № 6274/11.12.2024г. на председателя на Комисията за защита на потребителите (КЗП). Ответникът не изразява становище относно допустимостта и основателността на жалбата.

След като обсъди доводите, изложени в последната и събраните по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е процесуално допустима като подадена в законоустановения за това срок срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, от лице, което има правен интерес от оспорването. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

С процесната заповед на основание чл. 68л, ал. 1 във връзка с чл. 68в и чл. 68г, ал. 4, вр. с чл. 68д, ал. 1, предложение 1-во от Закона за защита на потребителите (ЗЗП) и съгласно чл. 5, ал. 1, т. 1 и чл. 8, ал. 1 и ал. 2, т. 9 от Устройствения правилник на Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката и индустрията и на нейната администрация е забранено на жалбоподателя да използва заблуждаваща нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, предложение 1-во (съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща) във вр. с чл. 68г, ал. 4, вр. с чл. 68в от ЗЗП, а именно - дружеството да предоставя на потребителите невярна информация за размера на годишния процент на разходите (ГПР) и общите разходи, като не включва в ГПР възнаграждението за предоставяне на гаранция. Забраната е постановена в изпълнение на решение на Комисията за защита на потребителите по т. 4 от представения Протокол № 44/10.12.2024 г., съгласно чл.68л, ал.1 ЗЗП.

Посочва се в обстоятелствената част на оспорения акт, че от договор за потребителски кредит № 5040784/19.02.2024 г. (л.49-54 от делото), сключен между жалбоподателя като кредитор и физическо лице било установено, че на потребителя е предоставен на 19.02.2024 г. кредит в размер на 300 лева, който следва да се издължи с 4 /четири/ броя месечни вноски, всяка в размер на 82,97 лв. Лихвеният процент по кредита, съобразно чл. 2, т. 6 от договора, е в размер на 50.00%. В чл. 2, ал. 7 от договора е посочено, че общата дължима сума е 331,88 лв., която се състои от размера на заемната сума и размера на възнаградителната лихва. В чл. 2, т. 8 е записано - „Годишен процент на разходите /ГПР/ на заема - 64,31 %. ГПР е изчислен по формулата и съгласно изискванията, съдържащи се в чл. 19 от Закона за потребителския кредит (З.) и приложение № 1 към него. При изчисляване на ГПР са взети предвид следните допускания: договорът ще е валиден за посочения в него срок, всяка от страните ще изпълнява точно и в срок задълженията си, съответно няма да бъдат начислени разходи за събиране, лихви за забава и неустойки за неизпълнение на някое от задълженията по настоящия договор, както и други разходи, освен посочените в настоящия договор". В чл. 4 от договора е посочено: „Заемателят се задължава в срок до три дни, считано от датата на сключване на настоящия договор да предостави на Заемодателя едно от следните обезпечения: 1) Две физически лица - Поръчители, всяко от които да отговаря на следните изисквания: да представи служебна бележка от работодател за размер на трудово възнаграждение; нетния размер на трудовото му възнаграждение да е в размер над 1000 лв.; да работи по безсрочен трудов договор; да не е заемател или поръчител по друг договор за паричен заем, сключен с „Изи Асет Мениджмънт" АД; да няма неплатени осигуровки за последните две години; да няма задължения към други банкови и финансови институции или ако има - кредитната му история в ЦКР към БНБ една година назад да е със статус не по-лош от „Редовен"; Поръчителят подписва договор за поръчителство; 2) Б. гаранция с бенефициер - Заемодателя, за сумата по чл.2, т.7, със срок на валидност - 30 дни след крайния срок за плащане на задълженията по настоящия договор. 3) Одобрено от Заемодателя Дружество - гарант, което предоставя гаранционни сделки."

КЗП изисквала следващи документи във връзка с горепосочения Договор за паричен заем № 5040784/19.02.2024 г., включително за направените плащания. От погасителния план към договора било установено, че в колона № 3 е посочен размер на вноската по кредита - 82,97 лв., в колона № 4 - каква част от погасителната вноска е за погасяването на главницата, а в колона № 5 - лихвата, до нея е налична колона, озаглавена: „Размер на възнаграждение за предоставяне на гаранция", в която срещу всяка от 4-те броя погасителни вноски е посочена сума в размер на 38,03 лв. и същата сума съразмерно е прибавена към тях в следващата колона, озаглавена: „Обща размер на вноска", т. е. 4 броя вноски по 121,00 лв. В погасителния план в „Забележка" кредиторът е посочил: „заемателят заплаща погасителните вноски по договора в размера, посочен в колонка № 3. В случай, че не предостави обезпечение под формата на две физически лица или банкова гаранция, а е избрал да предостави обезпечение под формата на гаранция от юридическо лице, което предоставя гаранционни сделки срещу възнаграждение, дължи вноски в размера, посочен в колонка № 7". На датата на сключване на договора за паричен заем кредитополучателят подписал със същия номер и Договор за предоставяне на гаранция № 5040784 с „Файненшъл България" ЕООД чрез „Изи Асет Мениджмънт" АД. По силата на този договор „Файненшъл България" ЕООД отговоря солидарно с потребителя пред „Изи Асет Мениджмънт" АД за изпълнението на всички негови задължения, възникнали съгласно договора за паричен заем, както и за всички последици от неизпълнението на задълженията по договора за паричен заем. Съгласно чл.3, ал.1 на договора за предоставяне на гаранция потребителят дължи възнаграждение на гаранта в размер на 152,12 лв., платимо разсрочено на вноски, всяка от които в

размер на 38,03 лв., като съгласно чл.3, ал.3 „Изи Асет Мениджмънт“ АД е овластено да приема вместо гаранта изпълнение на задължението на потребителя за плащане на възнаграждението по договора. Описаният договор за гаранция не се намира в преписката, но доколкото така възприетите в процесната заповед обстоятелства съответстват на решението на КЗП, въз основа на която е постановена и по делото не се установяват, нито се твърдят различни обстоятелства, следва да се приеме, че така описаните съответстват на съдържанието на същия договор.

Посочва се в обстоятелствената част на оспорения акт и, че при справка, направена в Търговския регистър било установено, че едноличен собственик на капитала на гаранта „Файненшъл България“ ЕООД е само „Изи Асет Мениджмънт“ АД, като и двете дружества са регистрирани на един и същ адрес, т. е. гарантът и кредиторът са едно и също лице. По този начин с договора за гаранционна сделка кредиторът сам гарантира и обезпечава своето вземане и си осигурява допълнително възнаграждение. Потребителят е направил 4 броя вноски по 121 лв. към „Изи Асет Мениджмънт“ АД. Във връзка с изисканата информация за одобрените от „Изи Асет Мениджмънт“ АД дружества гарант, които предоставят гаранционни сделки, съгласно чл.4, ал.3 от договора за кредит, жалбоподателят посочил, че не разполага с предварително изготвен списък на предварително одобрени от негова страна дружества, предоставящи гаранционни сделки, като потребителите сами избират с кое дружество, предоставящо гаранционни сделки да работят. КЗП преценила за недостоверно това твърдение, предвид представен договор с „Файненшъл България“ ЕООД и липсата на документ, който да потвърждава, че кредитополучателят сам е избрал гаранта и да е удостоверил такова волеизявление с подписа си. Жалбоподателят отказал да предостави следващата изискана от КЗП информация относно структурата на кредитния портфейл на дружеството, като посочил, че последната представлява чувствителна търговска информация, която е конфиденциална (л-44-45), както и неотнормирана към настоящото контролно производство. От съдържанието на Договора за паричен заем било установено, че размерът на възнаграждението за предоставяне на гаранция не е включено в размера на ГПР по кредита, тъй като в чл.2, ал.7 от договора е посочено, че общата дължима сума в размер на 331,88 лв. се състои от размера на заемната сума и размера на възнаградителната лихва.

Посочва се в мотивите на оспорения акт, че съгласно чл. 19, ал. 1 от З., ГПР по кредита трябва да изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими от посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит, като по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на З., "общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни; такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати; включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита не включва нотариални такси". Именно затова в посочената величина ГПР, следва по ясен и разбираем за потребителя/ кредитополучателя начин задължително да са посочени всички разходи, които той ще направи и са пряко свързани с кредитното му правоотношение. ГПР е обобщение на всичко дължимо по кредита и в него трябва да бъдат включени всички разходи, които ще възникнат, и са известни на кредитора, както и са пряко свързани с кредитното му правоотношение. Предвиденият в договора ГПР в размер на 64,31 % (посочен и в представения по делото стандартен европейски формуляр) не отговаря на

действителните разходи, които ще дължи потребителят, тъй като не включва сумата в размер на 152,12 лв., съдържаща се в погасителния план към договора. Именно тази информация за ГПР въвежда потребителя в заблуждение, тъй като се оказва, че действително ще трябва да заплати доста по-висока сума за общите разходи по кредита. Така, с договора за гаранция се цели допълнително оскъпяване на договора за заем, което е допълнително възнаграждение на заемотателя, уговорено по друго правоотношение и се прави единствено с цел да се избегнат ограниченията на чл. 19, ал. 4 от З.. Всички тези действия на кредитора противоречат на изискването за добросъвестност и професионална компетентност, в качеството му на по-силна страна и определяща условията по кредита. Кредиторът не е изпълнил задължението си да предостави на потребителя точна и вярна информация за общия размер на всички плащания по заема и за ГПР, които ще дължи във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор за сключване на договора. С така предоставената информация за ГПР, потребителят е поставен в невъзможност да разбере, какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него кредит и по този начин не може да вземе информирано решение, относно цената и икономическите последици от сключването на договора. Това води до вземане на прибързано търговско решение от потребителя, особено, когато му е необходимо и наложително, което не би взел без използването на тази нелоялна заблуждаваща търговска практика.

В производството пред съда не бяха установени нови релевантни обстоятелства, годни да обосноват различни изводи. Представените договор за паричен заем № 5359084 и № 5265400 и по два договора за поръчителство към всеки от договорите за заем, са неотнормими към спора, тъй като предмет на процесната заповед е търговската практика в случаите, когато заемът е обезпечен с гаранция, предоставена от свързано с жалбоподателя дружество. От съдържанието на представените Етичен кодекс на служителите на „Изи асет мениджмънт“ АД и документ, описващ процедурата за продажба на кредитни продукти, също не се установява указание до клиентите, с каква конкретна стойност се увеличава ГПР в случай, че изберат да използват третата възможна хипотеза на обезпечение – горепосочената гаранция. По същите съображения, без значение за спора са и представените договори № 5368353 и № 5178696.

Не се установяват релевантни за спора обстоятелства и от показанията на изслушаните свидетели, които съдят в настоящия състав възприема като обективни, безпротиворечиви и съответни на обстоятелствата по делото; наред с това, те не изясняват факти, различни от описаните в процесната заповед. Свидетелката И. П. И. посочва, че работи в „Изи асет мениджмънт“ АД на позиция оперативен директор. Запозната е с процедурата по отпускане на потребителски кредити и с изискванията за обезпечение към тях. Процесът по заявяване на кредита, одобрение и отпускане протича по следния начин. В „Изикредит“ предлагат малки кредити от 200 лв. до 9000 лева. Клиентите могат да кандидатстват или по телефона, или чрез посещение в нашия офис. Казват каква сума им е необходима и се въвежда тяхното желание. Дава се на клиента формуляр, с който се да се запознаят. В рамките на един час искането се разглежда и при положителен или отрицателен резултат, независимо какъв, клиентът се информира. При одобрение се кани в офиса и му се обясняват всички допълнителни детайли. И от формуляра е запознат, и още веднъж след това. Клиентът ако желае да се възползва от кредита, разговаря с кредитния консултант. Има кредитен консултант, който съветва и обслужва клиента от искането му за кредит до приемане на последна вноска по кредита. Ако клиентът е „ок“ със сумата и желае да се възползва от нея, подписва всички необходими документи. Дружеството предлага няколко варианта. Единият е банкова гаранция, а другият предоставяне на двама гаранти, за които има условие за нетен доход и от ЦКР да не се забави. Тоест със статус до 400 в ЦКР или предоставяне на гарант. Клиентите

са наясно с тези обстоятелства преди подписване на този договор. Клиентите са наясно, че кредитът, който подписват е обезпечен и какви са условията за обезпечаване. Това се казва още когато клиентът заяви желание за кандидатстване и след това при одобрение преди подписване на документите, всички служители на дружеството са запознати. Дружеството има структура от над три хиляди кредитни консултанта. Регулярно и непрекъснато провежда и въвеждащи, и опреснителни обучения. Има отдел „Бизнес тренъори“, който се занимава с това. Има и отделно видеомониторинг в компанията, който следи спазване на стандартите. Няма никакви неустойки. Клиентът има правото да избира и му казват и трите варианта. Той има тридневен срок да избере от кое да се възползва. Кредитът се отпуска и одобрява. Клиентът го получава и след усвояването има тридневен срок. Има възможност да предостави поръчителство и гаранция от физически лица, има такива клиенти, които използват този начин на обезпечение. Това не е свързано с никакви разходи за тях самите. Гаранцията е от „Ф.“ или банкова гаранция от банка, която се ангажира с такава. Предоставя се от някакъв вид дружество. От „Ф. България“ се предоставя тази гаранция. Дружеството дава възможност на клиента. Още при обучението кредитните консултанти при усвояване казват, че в БНБ има списък и те могат да посетят и да изберат от къде са предоставят. Ако не им се занимава или не искат, и дружеството може да предостави такава. Не утежнява това по никакъв начин положението на клиента - непредоставянето на гаранция от дружеството, предоставящо гаранция. Нито усвояването на кредита, връщането. Той вече е усвоил. Клиентът е получил сумата и след това му дават този срок.

Свидетелят Т. И. Т. посочва, че кредитните продукти на „Изи асет мениджмънт“ АД е ползвал няколко пъти, последно преди два, три месеца, до 400–500 лева, не повече. По принцип или се обажда, за да кандидатства за кредита, но понеже е мобилен, ходи с автомобила на място в офис. Примерно, ако му трябват около 300 или 400 лева, нещо спешно и по-бързо, отива в офиса кандидатствам за кредит. До един час му се обаждат, ако е одобрен евентуално. Одобрен е винаги. След около час отива в офиса. Четат му някакви условия, че ако докара двама поръчители, ще му излезе и по-евтино. Много му е сложно с двама поръчители. Искат служебни бележки, да нямат други кредити и затова свидетелят предпочита без поръчители. Прочитат му условията. След като го одобряват и пак изтегли кредита, пак му четат условията. Свидетелят е сключвал няколко договора, кредити. Вече не ги и слуша, понеже е запознат с условията и понеже има доверие на кредитния консултант. Дори когато го одобряват и след като подпише, пак му ги четат. Поръчители никога не е имал. Единствено от заплатата. Като обезпечение по кредита предоставя заплата. Връща си кредита от заплатата. Искат някаква гаранция. Свидетелят не знае дали е банка. От дружеството предварително му казват на седмична база, на месечна ли, на заплата ли и той се съгласява. По-често на седмична. Плаща парите в офиса, не директно от работодателя. Без някаква допълнителна осигуровка си връща парите в офиса на седмична база. Не е сключвал гаранция с друго юридическо лице, с друга фирма. Те му казват за някакъв Гаранционен фонд „Ф.“. Свидетелят мисли, че има възможност да се възползва от тази услуга. Той се възползва от този гаранционен фонд. Обяснено му е, че има срок, в който да извърши това нещо. Той е до три дни след подписването на договора. Наясно е, че това няма да носи никакви разходи за него. Те му го обясняват по сто пъти. Преди договора и след като го подпише, пак му го разясняват. Свидетелят не избира тази опция по причина, че му усложнява много. Познати, приятели, служебни бележки, трябва да нямат кредити и т. н. Няма условие да е предоставил гаранции, поръчители и т. н., за да си вземе сумата. Веднага при сключване на договор я получава.

От показанията на този свидетел е видно, че на него са му известни най-общо условията за сключване на договор и обезпечаването му, но в действителност не е наясно с конкретните условия на гаранцията. Наред с това, той изрично заявява, че в дружеството му казват конкретно

за Гаранционен фонд „Ф.“. Същият фонд се сочи и от свидетелката И. И.. Следователно, тези показания са изцяло в съответствие с фактическите установявания на административния орган. Както е посочил последният в мотивите си, съгласно чл.68д, ал.1, пр. първо ЗЗП, търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някои от обстоятелствата, посочени в ал. 2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. На основание чл.68г, ал.4 ЗЗП заблуждаващата търговска практика е нелоялна и е обект на забраната, установена в чл.68в ЗЗП. В случая безпротиворечиво се установява, че дружеството предоставя на клиентите си значителен обем информация във връзка със сключваните договори за заем. Наред с това, не се установява обстоятелството, че когато клиентът избере да обезпечи кредита с гаранция, предоставяна от дружество, свързано с кредитора, жалбоподателят включва в ГПР възнаграждението за предоставяне на гаранция. Свързаността на дружествата се установява от справка в Търговския регистър, видно от която „Изи асет мениджмънт“ АД, с ЕИК[ЕИК] е едноличен собственик на капитала на „Файненшъл България“ ЕООД, с ЕИК[ЕИК]; А. В. М. е представител на двете дружества. Поради това следва да се приеме за установена описаната в процесната заповед търговска практика, изразяваща се в това, че в ГПР не е включено възнаграждението за предоставяне на гаранция. Предвид изложеното като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че заповедта е издадена в установената форма от компетентен орган. При това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и тя е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на делото разносните остават за жалбоподателя така, както са направени. Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Изи асет мениджмънт“ АД, с ЕИК[ЕИК], против заповед № 6274/11.12.2024г. на председателя на Комисията за защита на потребителите. Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: